

میردەکان بە دواى خوڤى دووژنىدا دەگەرین

لەعەرەبىيەو/ئەكبەر جەهانگىرى

زۆربەى ژنە سعودىيەكان قىبوولى ناكەن كە ببنە دووھەم ژنى پىاويك، مەگەر زۆر بەدەگمەن نەبىت، هيجيشيان رازىنابن كە ببنە (ھەوى) ژنىكى تر، ھەتا ئەگەر لەو باوەرەشدا بن كە خەتايەكيان ھەيە لەبەرامبەر مېردەكانيان، ئەمەش لەكاتىكدايە كە ژمارەى قەيرە كچ لەزىاد بووندايە لەكۆمەلگاي سعودىدا، كە ژمارەى كچەكان دەگاتە نزيكەى دوو ميلیون قەيرە كچ، لە كۆى ھەشت ميلیون ژنى مەملەكەتەكە. بەلام زۆربەى مېردەكان، لەقوناخە جىاوازەكاني تەمەنيادا، خەون و خەياليان ھەر لەلای ژنى دووھەمە، كە بچوكتەر و جوانتر و نەرمونيان تەربىت، بەبى ئەووى رەجاوى بارودۆخى ژيانى خيزانيان بن، بەلام لەگەل ئەوھشدا كەمیان برىارى ھيئانى دووھم ژن دەدن. ئەمەش لەبەر ھۆكارى جىاواز جىاواز.

رۆژنامەى (ئەلوھتەن)ى سعودى لەزمانى (ح. عەسیرن)وھ ناشكرای كرد كە عەسیرى گتويەتى، ئەو برىارەى كە داوايەتى ببىتە دووھم ژن، گرانتەين برىاربووھ لەژانیدا، ئەو دەلئيت (مېردەكەم) ھەميشە لېم دووھ، شەويك دەبيينم و بەچەندىن شەو نابينم و لېم دووھ، لەم ماوھەشدا لەلای ژنە يەكەمەكەيەتى، من مەجبورم كە ئەم رەوشەى خۆم قەبوول بكەم، ئەمە كېشەى منە و خۆم تېوھ گلاوم)).

(ف. مۆزن) دەلئيت ((مېردىك كە ژنىشى ھەبوو، ھەتە خوازبېينم، مەرچەكەش ئەوھ بوو كە تا ماوھەكە ئەم مەسەلەيە بەنەھيئى بىمىنئەتەوھ، تا خۆى ريكەدەخت، منيش قەبوولم كرد و بوومە ژنى دووھ، بەلام ئىستا زۆر ئاستەنگى دەكەوتتە پېشم، ژنە يەكەمەكەى نازانى كە ئەو ژنى بەسەردا ھيئاوھ، لەبەرئەمەش زۆر لەرووى دەرونيەوھ ماندوم دەكات، چونكە مېردەكەم لەچەند كاتىكى ديارىكرادا دىتە لام، درۆ لەگەل ژنەكەى ديكەيدا دەكات و دەلئيت لەسەفەرم، زۆر جار رۆژانى چوارشەمە تا ھەيئى يان لە ناوهراستى ھەفتەدا يان ھەر نايت تەنھا لەكاتى دەرگەوتنى لەدەوامەكەى ئەويش بۆ سەعاتىك دواتر دەچىتەوھ لای ژنەكەى ترى. ھەر وھەا گوتى: ((داوام لى كرد كە ئەم مەسەلەيە بە ژنەكەى ترى بلىت، بەلام زۆر بە تووندى رەتلكردوھ، گوتى ژنەكەم لەم مەسەلانە تىبگات و داواى جىابوونەوھى لى دەكات، ئەو بۆ مندالەكاني دەترسىت، شتىك كە ھىشتويەتى بىدەنگ بەم ئەوھەيە كە ئەو خيزانە تىك نەچىيت، باشترين شتىش بۆ ژن ئەوھەيە كە قەبوول نەكەن ببنە ژنى دووھ، چونكە لە ژياندا مەينەتییەكى زۆر لەگەل خۆى دىنى.

ژنە يەكەمەكەم خۆى بەگەورە دەزانى مەحمەد دوسرى وا دەبىنئيت؛ كە ژنى دووھ لەژيانى پىاودا ھەلەيەكى گەورىە كە بەرامبەر خۆى و ژنە يەمەكەى ئەنجامى دەدات.

ھەر وھەا ئەبوومحەمەد لەلای خۆيەوھ باسى لەئەزموونى دووژنى خۆى دەكات و دەلئيت:(تەمەنم 39 سالە، شەھادەكەم لەناوھندى كەمترە، ژنە يەكەمەكەم جوانە رۆشنبىرە و موچەخۆرىشە، زۆر گرنگى بە ژيانى من و مندالەكانم دەدات. بەلام ژنە دووھەكەم تەنھا بۆ خۆم تەرخانكردوھ، كارى دەرەوھ ناكات، ئەو ھەميشە پرسىارى ژنەكەى ترم لى دەكات).

دكتۆر مەحمود مەحمەد كسناوى كە مامۆستاي كۆمەلناسىيە لە زانكۆى(ئۆم قورا) لەم بارەيەوھ دەلئيت((پىويستە ژيانى ژن و مېردايەتى پىر بىت لەخۆشەويستى، ريز گەرمبوونى بەرامبەر، ئەمەش دەبىتە ھۆى ئەوھى كە پەرورەدە مندالەكانيان سەرگەوتووبىت، خيزان لەسەر ئەم بنەمايە ئاوادەبىت، بەلام ھەندىك جار مېرد پەنا دەباتە بەر ژنىكى تر ھۆكارەكەى ئەوھەيە، كە كېشەى لەگەل ژنەكەى ديكەدا ھەيە و لەو كېشانە ھەلئيت و دارمانى خيزانى خۆى پىر دەكاتەوھ، بەلام ئەمەش ماناى ئەوھ نىيە كە ھەميشە ژن ھەلە بىت، زۆر جار پىاويش ھەلەيە ھەر وھەا گوتى: ((ھەندىك جار پىاوا ژنى دووھەم دىنئيت، تەنھا لەبەر ھۆكارى داب و نەرىتە كۆمەلەيەتە باوھكان، يان ھەندىك جار پىاوا وەكو ئارەزوويەك ژنى دووھەم دىنئيت، لەوانەيە ھىچ كېشەيەكيشى لەگەل ژنى يەكەمدا نەبىت، زۆر جاريش ئەم جۆرە زەواجانە دەبنە ھۆكارى خولقاندنى كېشەى جىاواز، دواترىش كين لەدلىان دروستدەكات، ئەمەش بەتايەتى لەكاتىكدا ئەگەر مندال لەنۆياناندا ھەبىت. بە شىوھەكى گشتى پىاوا بۆ ئەوھ پەنا دەباتە بەر ژنى دووھ تا وەكو ئەو بۆشايىيەى ژيانى سۆزدارى و ئارامى و خوشبىتى پىر بكاتەوھ)).